NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1266/1999,

annettu 21 päivänä kesäkuuta 1999,

Euroopan unionin jäsenyyttä hakeneille valtioille osana liittymistä edeltävää strategiaa annettavan tuen yhteensovittamisesta ja asetuksen (ETY) N:o 3906/89 muuttamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 308 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen [1],

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon [2],

sekä katsoo, että

(1) Luxemburgissa kokoontunut Eurooppa-neuvosto kannatti liittymistä edeltävän tuen merkittävää lisäämistä, mihin Phare-ohjelman lisäksi kuuluu maataloustuki ja rakennepoliittinen tuki,

(2) Euroopan unionin jäsenyyttä hakeneille valtioille osana liittymistä edeltävää strategiaa annettavasta avusta ja erityisesti liittymiskumppanuuden [3] perustamisesta 16 päivänä maaliskuuta 1998 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 622/98 säädetään, että kyseisen kumppanuusjärjestelmän on muodostettava yhtenäiset puitteet ensisijaisille alueille ja kaikille liittymistä edeltävää tukea varten olemassa oleville varoille,

(3) asetuksessa (EY) N:o 1268/1999 [4] perustetaan maataloustukiväline, jota sovelletaan pääasiassa maatilojen rakenneuudistukseen, jalostusta ja jakelua koskevien rakenteiden parantamiseen, tarkastustoiminnan kehittämiseen ja maaseudun kehittämiseen,

(4) asetuksessa (EY) N:o 1267/1999 [5] perustetulla rakennetukivälineellä on tarkoitus rahoittaa liikenteen ja ympäristöalan infrastruktuureja,

(5) asetuksessa (ETY) N:o 3906/89 [6] perustetussa Phare-ohjelmassa keskitytään tästä lähtien tukemaan keskeisiä painopisteitä, jotka koskevat yhteisön säännöstön saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, muun muassa vahvistamaan hakijamaiden hallinnollista ja institutionaalista toimintakykyä ja rahoittamaan investointeja, jotta nämä maat pystyisivät mahdollisimman nopeasti saattamaan lainsäädäntönsä yhteisön oikeuden mukaiseksi,

(6) on tärkeää varmistaa, että liittymistä edeltävien kolmen välineen mukaisella yhteisön toiminnalla saadaan aikaan paras mahdollinen taloudellinen vaikutus,

(7) Luxemburgissa 12 ja 13 päivänä joulukuuta 1997 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien 17 kohdan mukaan taloudellinen tuki laajentumisprosessiin osallistuville maille perustuu tukea jaettaessa tasa-arvoisen kohtelun periaatteelle liittymisajankohdasta riippumatta siten, että tukea eniten tarvitseviin maihin kiinnitetään erityistä huomiota,

(8) edellä mainittujen välineiden tulisi pysyä erillisinä, mutta niiden nojalla toteutetut toimet ja Euroopan investointipankin, Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin, yhteisön muiden rahoitusvälineiden ja muiden kansainvälisten rahoituslaitosten rahoittamat toimet on yhteensovitettava keskenään,

(9) taloudellisten etujen tehokkaaksi suojelemiseksi ja petosten sekä muiden väärinkäytösten torjumiseksi on itse paikalla suoritettavia tarkastuksia

[1] EYVL C 140, 5.5.1998, s. 26 ja EYVL C 329, 27.10.1998, s. 13.
[2] Lausunto annettu 6. toukokuuta 1999 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).
[3] EYVL L 85, 20.3.1998, s. 1.
[4] Katso tämän virallisen lehden s. 87.
[5] Katso tämän virallisen lehden s. 73.
[6] EYVL L 375, 23.12.1989, s. 11, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 753/96 (EYVL L 103, 26.4.1996, s. 5.)

varten tarpeen järjestää komission ja hakijamaiden keskinäinen tiedottaminen ja yhteistyö,

(10) liittymistä edeltävä tuki olisi asteittain hajautettava hakijamaiden hallinnoitavaksi niiden hallinnon ja varainhoidon valvontajärjestelmien toimintakyvyn mukaan, jotta hakijamaat saadaan tiiviimmin mukaan liittymistä edeltävään tukiprosessiin, ja

(11) komission olisi annettava säännöllisesti hakijamaille annettua liittymistä edeltävää tukea koskevia kertomuksia,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Maatalouden ja maaseudun kehittämisvälineen, jäljempänä ”maataloustukiväline”, rakennetukivälineen ja Phare-ohjelman mukaisesti osana liittymistä edeltävää strategiaa annetun tuen yhteensovittaminen ja yhdenmukaisuus on varmistettava tämän asetuksen mukaisesti.

2 artikla

Asetuksella (EY) N:o 1268/1999 perustetun maataloustukivälineen 2 artiklassa tarkoitetut toimenpiteet maatalouden ja maaseudun kehittämiseksi rahoitetaan kyseisen asetuksen säännösten mukaisesti.

3 artikla

Asetuksessa (EY) N:o 1267/1999 perustetusta ja sen säännösten mukaisesta liittymistä edeltävästä rakennetukivälineestä rahoitetaan seuraavien alojen investointihankkeita:

— ympäristöalan toimenpiteet, joiden avulla edunsaajavaltiot pystyvät täyttämään yhteisön ympäristöalan säännöstön vaatimukset ja liittymiskumppanuuden tavoitteet;

— liikenteen infrastruktuureja koskevat toimenpiteet, joilla pyritään edistämään kestävää liikkuvuutta ja erityisesti niitä hankkeita, jotka ovat neuvoston päätökseen N:o 1692/96/EY [1] perustuvia molempien osapuolten edun mukaisia sekä toimenpiteet, joiden avulla edunsaajamaat voivat täyttää liittymiskumppanuuden tavoitteet; näitä ovat kansallisten verkkojen keskinäiset yhteydet ja yhteentoimivuus sekä suhteessa kansallisiin että Euroopan laajuisiin verkkoihin sekä pääsy näihin verkkoihin.

4 artikla

1. Phare-ohjelman mukainen rahoitus toteutetaan asetuksen (ETY) N:o 3906/89 mukaisesti.

2. Muutetaan asetus (ETY) N:o 3906/89 lisäämällä 3 artiklaan uusi 3 kohta seuraavasti:

”3. Euroopan unionin liittymiskumppaneina olevien jäsenyyttä hakeneiden maiden osalta Phare-ohjelman mukainen rahoitus keskitetään niihin tärkeimpiin painopistealueisiin, jotka koskevat yhteisön säännöstön saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä eli hakijavaltioiden hallinnollisten rakenteiden ja toimintakyvyn vahvistamiseen ja investointeihin, lukuun ottamatta investointeja, jotka rahoitetaan asetuksen (EY) N:o 1267/1999 (*) ja N:o 1268/1999 (**) mukaisesti. Phare-ohjelmasta voidaan kuitenkin rahoittaa myös sellaisia ympäristöä, liikennettä sekä maatalouden ja maaseudun kehittämistä koskevia toimenpiteitä, jotka ovat liitännäinen mutta välttämätön osa teollisuuden rakennemuutosta tai aluekehitystä koskevia integroituja ohjelmia.

(*) EYVL L 160, 26.6.1999, s. 73.
(**) EYVL L 160, 26.6.1999, s. 87.”;

5 artikla

Liittymistä edeltävän tuen puitteissa rahoitettaviin ohjelmiin ja toimenpiteisiin myönnetään varoja ainoastaan yhdestä tässä asetuksessa tarkoitetusta välineestä.

6 artikla

Tässä asetuksessa säädettyjen ohjelmien ja toimenpiteiden rahoituksessa on noudatettava Eurooppa-sopimus-

[1] EYVL L 228, 9.9.1996, s. 1.

ten sitoumuksia, kuten asetuksessa (EY) N:o 622/98 esitetään, sekä liittymiskumppanuuden ehtoja ja asetuksen (ETY) N:o 3906/89, asetusten (EY) N:o 1267/1999 ja (EY) N:o 1268/1999 sekä tämän asetuksen säännöksiä.

7 artikla

Edunsaajamaiden on osallistuttava investointien rahoittamiseen.

8 artikla

Edellä 2, 3 ja 4 artiklassa tarkoitettujen kolmen välineen mukaisesti rahoitetuista ohjelmista tai toimenpiteistä päätetään kustakin välineestä annetun asetuksen säännösten mukaisesti.

9 artikla

1. Komissio vastaa näihin kolmeen välineeseen liittyvien toimien yhteensovittamisesta ja erityisesti liittymistä edeltävän tuen maakohtaisten suuntaviivojen antamisesta. Komissiota avustaa tässä tehtävässä asetuksen (ETY) N:o 3906/89 9 artiklalla perustettu komitea.

2. Komissio ilmoittaa 1 kohdassa tarkoitetulle komitealle kullekin maalle kutakin liittymistä edeltävää välinettä kohden myönnettävistä alustavista rahoitusmääristä, toimista, joita se on toteuttanut 10 artiklan nojalla, sekä 12 artiklan nojalla tehdyistä päätöksistä. Kyseisistä päätöksistä tiedotetaan tilintarkastustuomioistuimelle.

10 artikla

Komissio varmistaa, että tämän asetuksen mukaiset toimet ovat yhteen sovitettuja ja yhdenmukaisia yhteisön talousarvion kanssa ja Euroopan investointipankin, muiden yhteisön rahoitusvälineiden ja kansainvälisten rahoituslaitosten rahoittamien toimien kanssa.

11 artikla

1. Komissio panee yhteisön tuen täytäntöön avoimuutta koskevien sääntöjen ja Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan yhteisön varainhoitoasetuksen, erityisesti sen 114 artiklan mukaisesti.

2. Liittymistä edeltävä tuki kattaa myös toimien valvonnasta, tarkastuksesta ja arvioinnista aiheutuvat menot.

3. Rahoituspäätöksissä ja niistä johtuvissa sopimuksissa tai täytäntöönpanovälineissä on nimenomaisesti määrättävä, että komissio ja tilintarkastustuomioistuin suorittavat tarvittaessa tarkastuksia paikalla.

12 artikla

1. Hakijamaiden valitsemien hankkeiden sekä tehtyjen tarjousten ja sopimusten on saatava etukäteen komission hyväksyntä.

2. Komissio voi kuitenkin päättää ohjelmien/hankkeiden kansallisen ja alakohtaisen hallinnointikyvyn, varainhoidon valvontamenettelyjen ja julkistalouden rakenteiden tapauskohtaisen analyysin perusteella luopua 1 kohdassa tarkoitetusta ennakkohyväksyntää koskevasta vaatimuksesta ja antaa hakijamaiden täytäntöönpanevien yksiköiden tehtäväksi tuen hallinnoinnin hajautetulta pohjalta. Kyseisen vaatimuksesta luopumisen edellytyksenä on, että täytetään:

— vähimmäisvaatimuksena olevat perusteet hakijamaiden täytäntöönpanevien yksiköiden tuenhallinnointikyvyn arvioimiseksi ja kyseisiin yksiköihin sovellettavat, tämän asetuksen liitteessä olevat vähimmäisedellytykset,

— muun muassa tarjouspyyntöjä, tarjousten tarkastelua ja arviointia, sopimusten tekemistä sekä julkisia hankintoja koskevien yhteisön direktiivien täytäntöönpanoa koskevat, edunsaajamaiden kanssa tehdyissä rahoitussopimuksissa vahvistetut määräykset.

3. Komissio antaa valvontaa ja arviointia koskevat säännöt.

13 artikla

Komissio esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle maakohtaisen vuosikertomuksen liittymistä edeltävästä kokonaisavusta.

14 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Luxemburgissa 21 päivänä kesäkuuta 1999.

Neuvoston puolesta
G. VERHEUGEN
Puheenjohtaja

LIITE

VÄHIMMÄISPERUSTEET JA -VAATIMUKSET HALLINNOINNIN HAJAUTTAMISEKSI HAKIJAMAIDEN TÄYTÄNTÖÖNPANEVILLE YKSIKÖILLE (12 ARTIKLA)

1. **Vähimmäisperusteet jäsenyyttä hakeneiden maiden täytäntöönpanevien yksiköiden tuen hallinnointikyvyn arvioimiseksi**

Komissio soveltaa seuraavia perusteita arvioidessaan, mitkä täytäntöönpanevista yksiköistä kykenevät kumppanuusmaissa hallinnoimaan tukea hajautetulta pohjalta:

i) varojen hallinnoimista varten olisi oltava selvästi määritelty järjestelmä, joka käsittää kattavan sisäisen työjärjestyksen ja selkeät institutionaaliset ja henkilökohtaiset vastuualueet;

ii) toimivallan eriyttämisen periaatetta on noudatettava siten, että vältetään hankintojen ja maksujen osalta eturistiriidan vaara;

iii) tehtävää suorittamaan on oltava riittävä henkilöstö. Henkilöstöön kuuluvilla on oltava tehtävään soveltuva tilintarkastustaito ja -kokemus sekä kielitaito ja heidän on oltava perusteellisesti koulutettuja panemaan täytäntöön yhteisön ohjelmia.

2. **Vähimmäisedellytykset hallinnoinnin hajauttamiseksi jäsenyyttä hakeneiden maiden täytäntöönpaneville yksiköille**

Hajauttamista jäsenyyttä hakeneen maan täytäntöönpanevalle yksikölle, kun komissio valvoo tätä jälkikäteen, voidaan harkita seuraavin edellytyksin:

i) osoitus tehokkaasta sisäisestä valvonnasta mukaan lukien itsenäinen tilintarkastustoiminta sekä tehokas kirjanpito- ja rahoitusselvitysjärjestelmä, joka vastaa kansainvälisesti hyväksyttyjä tilintarkastusnormeja;

ii) äskettäin suoritettu tilintarkastus ja operatiivinen tarkastus, josta käy ilmi yhteisön tuen tai vastaavien kansallisten toimenpiteiden tehokas ja ajallaan toteutettu hallinnointi;

iii) täytäntöönpanevan yksikön luotettava kansallinen varainhoidon valvontajärjestelmä;

iv) komission hyväksymät hankintoja koskevat säännöt, jotka täyttävät Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen IX osaston vaatimukset;

v) tulojen ja menojen kansallisen hyväksyntäviranomaisen sitoumus ottaa täysimääräinen rahoitusvastuu varoista.

Tämä periaate ei rajoita komission ja tilintarkastustuomioistuimen oikeutta tarkastaa menoja.